

Finansdepartementet
Finansmarkedsavdelingen

FINANSDEPARTEMENTET	
SAKSNR:	07/2999-34
ARKIVNR:	

Deres ref

Vår ref

Dato 31.10.2008

Høring - forslag til tiltak for å bedre konkurransen i markedet for fripoliser og pensjonskapitalbevis

Akademikerne viser til ovennevnte høringsbrev, datert 01.07.2008, og vil uttale følgende:

Akademikerne er meget positiv til at det fokuseres på tiltak og utforming av rammebetingelser for å få et velfungerende marked for opptjente pensjonsrettigheter i tjenstepensjonsordninger i privat sektor.

Akademikerne er enig med departementet i at en grunnleggende forutsetning for effektiv konkurranse i markedet for forvaltning av fripoliser og pensjonskapitalbeviser at kunden har kunnskap om produktet og at kunden får forståelig og relevant informasjon. Akademikerne vil peke på at dette ikke er tilfellet i dag og må løses bedre

Hovedfokus må være på fripoliser, som i dag er et begrenset marked med forholdsvis få tilbydere/leverandører, sammen med en type produkt der det er sterke bindinger på mulighetene til differensiering og konkurranse på produktets innhold.

Markedet for pensjonskapitalbevis er et ungt marked, men har like fullt mange flere tilbydere og mange fellestrekk med et marked mange har et forhold til fra før, aksje- og obligasjonsfondsmarkedet.

Kommentarer til de enkelte forslag

4.1 Informasjonsplikt

Fripoliser og pensjonskapitalbevis er komplisert å presentere på en god måte. På den ene siden må disse inneholde tilstrekkelig informasjon om hvilke ytelser de representerer (også de forsikringstekniske verdiene). Viktigst er det dog at det gis informasjon på en slik måte at innehaveren forstår hvilke ytelser som ligger i fripolisen / pensjonskapitalbeviset. Her er det helt klart et forbedringspotensial i dag, spesielt i forhold til fripoliser.

4.1.1 Standard skjema

Akademikerne støtter innføring av minstekrav til informasjon i fripoliser og pensjonskapitalbevis. Akademikerne har ikke sterke synspunkter på om informasjonen bør framkomme i et standard skjema. Innføring av et standard skjema kan svekke

Hovedorganisasjon av norske akademikerforeninger

mulighetene/insitamentene til leverandørene til å utarbeide bedre informasjon enn andre leverandører.

4.1.2 Løpende informasjonsplikt

Etter Akademikernes erfaring er de årlige kontoutskriftene i dag lite forståelig for mottakerne. Dette gjelder i hovedsak kontoutskrifter knyttet til fripoliser. Det viktigste for den enkelte er å få informasjon om hvor stor den årlige pensjonen blir og hvordan denne utvikler seg fra år til år på grunnlag av leverandørens forvaltning og administrasjon. De fleste faller av når en sammenligner hvilken avkastning og rente selskapene oppgir og hvilken regulering pensjonsytelsen er gitt. Akademikerne støtter at det i kontoutskriften skal angis administrasjonskostnader, men at det også fokuseres på hvilket resultat pensjonsinnretningen har oppnådd som økt pensjon fra fripolisen. For innehaveren er dette det viktigste.

4.2 Oppsigelse av fripolise og pensjonskapitalbevis

Akademikerne støtter forslaget om å redusere oppsigelsestiden til 1 måned. Det må være minst mulig begrensninger på kundens reelle adgang til raskt å kunne bytte leverandør.

Akademikerne støtter også forslaget til nye regler ved overføring av midler etter utløpet av oppsigelsesfristen.

4.3 Flyttegebyr

Akademikerne mener det ikke skal være anledning til å kunne belaste kundene med flyttegebyr. Flyttegebyr virker konkurransehindrende og bør fjernes.

4.4 Konkurransesutsetting av retten til utstedelse av fripoliser

Akademikerne støtter prinsippet. Akademikerne er positiv til å bruke konkurranseutsetting for å fremme konkurransen i markedet. Akademikerne har dog fått det inntrykk at det ikke er 100 % lik praksis leverandørene i mellom ved utstedelse av fripoliser ut fra en gitt opptjening. Hvis forslaget da, der fripolisen skal utstedes på utstederens vilkår, vil kunne medføre at en konkurranseutsetting vil kunne påvirke fripolisemottakerens vilkår, er dette negativt for arbeidstakerens rettigheter. Akademikerne er usikker på om den foreslåtte bestemmelsen vil kunne få utilsiktede effekter og ber om at dette avklares før denne endringen vedtas.

Andre forslag

Utover de forslag som er fremmet i høringsnotatet, ønsker Akademikerne at det blir sett på mulighetene for å kunne konvertere kapitalen i fripoliser til pensjonskapitalbevis. Dette har en del sider ved seg som er problematiske, men vil være med på å kunne gi et vesentlig større marked og økt konkurranse på forvaltning av denne kapitalen. Det ligger også her en mulighet for den enkelte til å kunne velge risikoprofil og dermed kunne oppnå høyere avkastning på kapitalen. Dette bør derfor utredes.

Akademikerne er også på medlemmenes vegne opptatt av best mulig forvaltning og lavest mulig kostnader på forvaltning av fripoliser og pensjonskapitalbevis. Akademikerne ønsker at det ses på muligheten for at det skal være mulig å konkurrere på administrasjonskostnader, for eksempel ved at bl.a. foreninger kan forhandle med tilbyderne om bedre vilkår for sine medlemmer. Dette vil medvirke til økt konkurranse i markedet.

Avslutningsvis vil vi også påpeke at det i ethvert marked er kritisk at kundene har mulighet til å orientere seg blant og sammenlikne tilbyderne i markedet. Det er ikke tilstrekkelig med god informasjon fra hver enkelt tilbyder alene. Akademikerne foreslår derfor at departementet tar initiativ til å få på plass muligheter for kundene til å kunne sammenlikne tilbydere av fripoliser og pensjonskapitalbevis på linje med for eksempel telepriser.no, konkurransetilsynets oversikt

over strømpriser eller de mer kommersielle løsningene tilgjengelig gjennom for eksempel Dine Penger eller Morningstar. Dette er lite tilgjengelig informasjon i dag.

Med vennlig hilsen
Akademikerne

Anders Kleppe
Fagsjef